

Kunngjøring av frekvenstillatelse og konsesjon for elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT-teknologi

1. INNLEDNING

Kongen vil tildele frekvenstillatelse og konsesjon for et elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi¹. I henhold til lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 6-2 kan frekvenser i det elektroniske frekvensspekteret ikke tas i bruk uten at det foreligger tillatelse fra myndigheten². Etablering av nett og virksomhet knyttet til et slikt nett forutsetter tillatelse i henhold til lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting (kringkastingsloven) § 2-2.

Kunngjøringen tar utgangspunkt i:

- [St. meld. nr. 46 \(1998-99\)](#) Digitalt fjernsyn, jf. [Innst.S.nr.53 \(1999-2000\)](#) der det blant annet ble vedtatt at det kan legges til rette for etablering av et bakkenett for distribusjon av digitalt fjernsyn (DTT) i Norge.
- [St. meld. nr. 57 \(2000-2001\)](#), I ytringsfrihetens tjeneste, jf. [Innst.S.nr.142 \(2001-2002\)](#), der Stortinget bl.a. ga sin tilslutning til prinsipper for tildeling av konsesjon for utbygging og drift av digitalt bakkenett for fjernsyn.
- [Kultur- og kirkeministerens redegjørelse om Norsk rikskringkasting](#) 28. februar 2002.
- [St. meld. nr 44 \(2002-2003\)](#) om digitalt bakkenett for fjernsyn, jf. [Innst.S.nr.128 \(2003-2004\)](#) der Stortinget fastsatte kriterier for en overgang fra analoge til digitale fjernsynssignaler i det digitale bakkenettet for fjernsyn.

Frekvenstillatelse og konsesjon ble første gang [kunngjort 28. juni 2002](#). Den eneste søkeren ved første gangs utlysning, Norges televisjon AS (NTV), ba i brev 10. februar 2005 om forlengelse av perioden fra 12 til 15 år. NTV begrunnet anmodningen med vesentlige merkostnader og økt risiko som følger av vilkår fastsatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr 44 (2002-2003) om digitalt bakkenett for fjernsyn, jf. [Innst.S.nr.128 \(2003-2004\)](#) sammenlignet med de opprinnelige kunngjorte vilkårene.

Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet la til grunn at en utvidet periode på tre år er rimelig sett på bakgrunn av de skjerpede vilkår som Stortinget hadde fastsatt. En slik forlengelse vil imidlertid samtidig innebære en vesentlig endring av premissene i den opprinnelige kunngjøringen. Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet [kunngjorde følgende endringen](#) av de utlyste vilkårene og anmodet samtidig eventuelle interesserte parter om å melde seg slik at myndighetene skulle kunne foreta en forsvarlig vurdering av hvorvidt det var grunnlag

¹ Begrepet DTT teknologi er en forkortelse av Digital Terrestrial Television, og brukes ofte om en gruppe radiotekniske standarder/spesifikasjoner utviklet for radioutstyr som anvendes for å etablere radiobaserte elektroniske kommunikasjonsnett med kapasitet til å produsere transmisjonskapasitet for bildekringkastingsinnhold.

² Myndigheten er Kongen, departementet og Post- og teletilsynet, jf. ekomloven § 1-4. For tildeling av frekvenstillatelse etter ekomloven § 6-2 for et elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi er det besluttet at Kongen skal være myndighet.

for å kunngjøre frekvenstillatelse og konsesjon på nytt. Telenor Broadcast Holding AS meldte sin interesse for å søke innen fristens utløp. Samferdselsdepartementet fant at Telenors interesseanmeldelse tilfredsstillte kriteriene som ble stilt i kunngjøringen av interesseanmeldelsen. Frekvenstillatelse for elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi og konsesjon etter kringkastingsloven § 2-2 for etablering av digitalt bakkenett kunngjøres følgelig på nytt.

Kunngjøringen foreligger på norsk og engelsk. Ved eventuell uoverensstemmelse i meningsinnhold er den norske teksten den gyldige.

2. FORUTSETNINGER FOR UTBYGGING OG DRIFT

Det skal tildeles en frekvenstillatelse som gir bruksrett til frekvensbåndet 470-790 MHz med unntak av den frekvensbruk som er beskrevet i punkt 6.1.1 – 6.1.4 for en periode på 15 år. Frekvensene skal brukes til etablering av et elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi for formidling av elektroniske kommunikasjonstjenester (f.eks. transmisjonstjenester for kringkasting, teletjenester mv).

Bruksretten vil i tillegg måtte defineres i forhold til de multilaterale og bilaterale koordineringsavtaler som Post- og teletilsynet fremforhandler med andre berørte stater. Deler av de samme frekvensressurser som opprinnelig var planlagt for analogt fjernsyn iht. Stockholmsplanen av 1961, vil bli benyttet for elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi. Chesteravtalen av 1997 gir kriterier for å omdisponere fra analog til digital frekvensbruk. Med prosedyrene vedtatt i Chester ble det foretatt en skandinavisk re-planlegging i juli 1998. ITU organiserer en konferanse med henblikk på å etablere en avtale med tilknyttet frekvensplan for implementering av digital teknologi i frekvensbåndene 174-230 MHz og 470-862 MHz. Konferansen skal også etablere koordineringsprosedyrer for overgangen fra analog til digital teknologi. Den første (tekniske) delen av konferansen ble gjennomført i juni 2004. For tiden pågår det forberedelser til den andre delen av konferansen som vil utforme en avtale med tilhørende frekvensplan. Andre del av konferansen vil finne sted sommeren 2006. Utfallet av denne konferansen vil kunne få betydning for brukere av disse frekvensbåndene i Norge, inkludert de frekvensressursene som lyses ut her. Informasjon om det regionale planleggingsarbeidet er gitt under punkt 6.4 nedenfor.

Ved behandlingen av St. meld. nr 44 (2002-03) om digitalt bakkenett for fjernsyn, jf. Innst.S.nr.128 (2003-2004) uttalte stortingsflertallet at "de ser nødvendigheten av fortsatt satsing på jordbundet kringkasting i Norge og at dette forutsetter gjennomføringen av et teknologiskifte i bakkenettet fra analog til digital distribusjon i nær framtid.". Stortinget sluttet seg i denne forbindelse i hovedsak til de kriterier som Regjeringen identifiserte i meldingen, og som må være oppfylt for at myndighetene skal kunne gi kringkasterne klarsignal for å avvikle de analoge sendingene.

Innenfor frekvensbåndet 470 -790 MHz er det tildelt en rekke sendertillatelser som brukes til analog teknologi. Etablering av et digitalt elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi må baseres på frekvenser i det samme båndet. Gjennomføringen av teknologiskiftet er i stor grad avhengig av at det legges til rette for at frekvenser i båndet 470-790 MHz kan tas i bruk med digital teknologi etter hvert som bruken av båndet til analog teknologi avtar. Bruksrett til frekvensene som skal

tildeles, er utformet for å i best mulig grad legge til rette for at utbyggeren gis fleksibilitet mht å håndtere overgangen fra analog til digital teknologi i 470-790 MHz båndet.

Kultur- og kirkedepartementet vil kunne gi samtykke til avvikling av analoge sendinger når vilkår for avvikling av analog kringkasting fastsatt av Stortinget ifm. behandlingen av St. meld. nr 44 (2002-03), er oppfylt (jf pkt 7.4-7.6), herunder vilkåret om at hele befolkningen skal ha tilgang til digitale sendinger. Denne utlysning og den påfølgende tildeling gir ikke konsesjonæren noen formelle rettigheter i forhold til myndighetenes beslutning om å tillate kringkasterne å avvikle sine analoge sendinger.

3. KRINGKASTINGSRETTLIGE FORUTSETNINGER

I de følgende avsnitt orienteres det om hvordan myndighetene planlegger å praktisere kringkastingslovens formidlingspliktsbestemmelse og andre forhold med hjemmel i kringkastingsloven. Formidlingspliktregler vil bli fastsatt i forskrift og vil følgelig ikke formelt være en del av tillatelsen som gis etter denne kunngjøringen.

3.1 Bruk av frekvensene

Konsesjonæren skal ikke bruke det elektroniske kommunikasjonsnett til å formidle sendinger fra kringkasterne under norsk jurisdiksjon som ikke har rett (NRK) eller konsesjon etter kringkastingsloven § 2-1 første ledd til å drive digital kringkasting formidlet via trådløse, bakkebaserte senderanlegg.

3.2 Formidlingsplikt

Det vil bli fastsatt formidlingsplikt i det digitale bakkenettet for fjernsyn. Formidlingsplikten skal ivareta behovet for et variert og norskspråklig tilbud. Vilkår for formidlingsplikten vil bli fastsatt i forskrift i medhold av kringkastingsloven § 4-3. Formidlingsplikt forutsetter blant annet at kringkasterne som omfattes oppfyller klart definerte allmenne hensyn i tråd med EØS-retten og at forpliktelsene som pålegges er forholdsmessige.

Stortinget forutsatte under behandlingen av St. meld. nr. 44 for 2002-03 at NRK og TV 2 AS skal sikres transmisjonskapasitet i den riksdekkende delen av nettet og i satellittskyggene. NRK og TV 2 skal sikres transmisjonskapasitet tilsvarende det som er nødvendig for at NRK 1, NRK 2, NRKs regionale fjernsynssendinger samt TV 2s hovedkanal, skal kunne formidles med en kvalitet som minst tilsvarer det disse kanalene har i det analoge bakkenettet ved konsesjonsperiodens start. Formidlingsplikten for disse kringkasterne vil være knyttet opp til deres rolle som allmennkringkasterne. Dersom NRK skulle etablere nye allmennkringkastingskanaler vil det også for slike kanaler kunne bli pålagt formidlingsplikt.

Stortinget forutsatte videre at lokalfjernsyn med konsesjon etter forskrift om kringkasting av 28. februar 1997 § 7-3 tredje ledd må sikres tilfredsstillende rammevilkår i bakkenettet. Stortinget forutsatte også, jf. Innst.S.nr.128 (2003-2004) at en mindre del av kapasiteten skal stilles til rådighet på rimelige vilkår for ikke-kommersielle kringkasterne eller en såkalt åpen kanal. Formidlingsplikten vil kunne omfatte én eller flere ikke-kommersielle interesser (frivillige organisasjoner,

livssynsorganisasjoner, andre ikke-kommersielle virksomheter og kunnskapsformidlere, eksempelvis universiteter og høyskoler) som opererer innenfor samme reklamefrie kanal, med båndbredde avgrenset oppad totalt til 2 Mbit/s. Formidlingsplikten vil for lokalfjernsynskanalene og ikke-kommersielle kringkastere forutsette at de oppfyller klart definerte allmenne hensyn.

Stortinget uttalte under behandlingen av St. meld. nr. 44 for 2002-03 at den "ser det som viktig at et digitalt bakkenett gir plass til flere kommersielle norske kringkastere enn TV2" og forutsatte "at departementet i forbindelse med utformingen av konsesjonsvilkår ivaretar dette hensyn". Dersom det i forbindelse med kunngjøring av digitale konsesjoner etter kringkastingsloven § 2-1 viser seg at søkere oppfyller klart definerte allmenne hensyn eller kravene som stilles for å bli betraktet som allmennkringkaster, vil Kultur- og kirkedepartementet vurdere å gi pålegg om formidlingsplikt også for andre kringkastere, jf. kringkastingsloven § 4-3, jf. Innst.S.nr.128 (2003-04), s. 12.

Det konkrete omfang av formidlingsplikten vil bli avklart etter at konsesjoner etter kringkastingsloven § 2-1 er utlyst og tildelt, samt at det er fastsatt revidert bestemmelse om omfanget av formidlingsplikten i kringkastingsforskriften. Kringkastere som omfattes av formidlingsplikten skal ha fortrinnsrett til å leie frekvenskapasitet av konsesjonæren for bakkenettet. Slik leie skal tilbys på ordinære vilkår.

3.3 Brukerstyring

Dersom etterspørselen etter kapasitet er større enn tilbudet, kan konsesjonsmyndighetene, for å sikre seerne innflytelse over hvilke tjenester som tilbys, stille krav om at konsesjonæren etablerer et system for brukermedvirkning, jf. tilsvarende regulering i kringkastingsloven § 4-4.

4. RETTIGHETER

4.1 Frekvenstillatelse

Kunngjøringen omfatter frekvensressurser i båndet 470-790 MHz, og innehaveren gis rett til å anlegge et elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi ved bruk av frekvenser i 470-790 MHz båndet slik det er beskrevet nedenfor i punkt 6.

4.2 Varighet

Frekvenstillatelsen og konsesjonen vil ha en varighet på 15 år regnet fra dato for tildeling.

4.3 Fremføringsrett

Innehaveren kan søke om ekspropriasjonstillatelse etter reglene i ekomlovens § 12-3 første ledd eller i henhold til reglene i lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom.

5. MINIMUMSVILKÅR FOR UTBYGGING, DEKNING OG BEREDSKAP

5.1 Utbyggingskrav og dekning

Minimum en signalpakke skal bygges ut til minst 95 pst. beregnet befolkningsdekning inkludert bosetting i områder som ligger i satellittskygge. Husstander som er lokalisert i slike satellittskygger skal ha tilgang til et tilbud som minst omfatter én signalpakke.

Signalpakke 2 skal bygges ut parallelt med signalpakke 1 og med tilnærmet tilsvarende beregnet dekning, med unntak for satellittskyggeområder.

Kravet til beregnet dekningsgrad skal relateres til den andelen av Norges befolkning som på sin faste bopel og med retningsvirkende utendørs, antenne inntil 10 meter over bakken, kan motta signal med tilstrekkelig feltstyrke. Alle personer som bor i områder som har tilstrekkelig feltstyrke gitt en lokasjonssannsynlighet på 95 %, anses for å ha dekning. Tekniske parametere som vil bli lagt til grunn for beregningen av dekning: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

Ved beregning av dekning benyttes statistikk for 2004 fra Statistisk Sentralbyrå som kilde for befolkningsdata. Befolkningsdataene er oppdelt i rutenett med ruter på 100 x 100 meter. Dataene angir antall mennesker som er bosatt innenfor hver rute.

Konstatering av oppfyllelse av dekningskravet skal baseres på teoretisk beregnet dekning. Dekningsberegning skal skje på bakgrunn av omforente og alminnelig anerkjente prinsipper og metoder.

5.2 Satellittskygge

Innehaveren skal sørge for at personer med fast bopel i satellittskyggeområder har mulighet til å motta et tv-tilbud som minst inneholder de fjernsynskanaler som på utlysningstidspunktet er definert som riksdekkende allmennkringkastere, dvs. NRK1, NRK2 og TV2. Dersom personer med fast bopel i satellittskyggeområder har mulighet for å ta inn fjernsynssignaler via utendørs antenne plassert i en høyde på 10 meter over bakken anses dette som mulighet til å motta et tv-tilbud i samsvar med kriteriet ovenfor. Innehaveren velger hvilken teknologiplattform og/eller løsning som skal anvendes for å gjøre dette mulig.

Som bosetting i områder som ligger i satellittskygge, regnes bopeler som tilfredsstillende samtlige kriterier nedenfor:

- Den aktuelle bopel kan ikke motta et tilstrekkelig stabilt og sterkt fjernsynssignal tilsvarende kapasiteten i en signalpakke selv om de har montert en utendørs mottakerantenne med 15 dBd forsterkning inntil 10 m over bakken samt en lavstøy antenneforsterker.
- Den aktuelle bopel kan ikke ved kun å betale en tilnytningsavgift og/eller en alminnelig abonnementsavgift, koble seg til et kabelnett eller en annen relevant fremføringsteknologi.
- Den aktuelle bopel kan ikke ta imot signaler fra satellitt hvor NRK1, NRK2 og TV2 er tilgjengelig fordi det ikke er fri sikt fra parabolantennen til satellitt selv

når parabolantennen er optimalt plassert på bygningen og minimum 5 meter over bakken og det heller ikke er mulig å plassere parabolantennen frittstående på egen eiendom opp til 5 meter over bakken og inntil 100 meter fra husvegg for å oppnå fri sikt til satellitten og den frie sikten og mottaket er forhindret av fjell eller annen fast grunn (topografiske forhold). Dersom den frie sikten kun er forhindret av vegetasjon, bygninger eller andre lokale forhold, ligger den aktuelle bopel ikke i en satellittskygge.

Meldes det fra om satellittskyggeområder etter lansering i en region, skal innehaveren så snart som praktisk mulig avklare om den aktuelle bopel faktisk ligger i satellittskygge. Dersom det dreier seg om en satellittskygge, skal innehaveren uten ugrunnet opphold sørge for mulighet til mottak av fjernsynssignaler tilsvarende det tilbud som kan inngå i én signalpakke.

Plikten til å dekke satellittskyggeområder gjelder for bopeler med fast bosetning iht. Folkeregisteret 31. desember 2004.

5.3 Beredskap

Konsesjonæren skal utforme det digitale bakkenettet på en måte som sikrer at beredskapshensyn er ivarettatt på en minst like god måte som ved dagens analoge bakkebaserte fjernsynsnett. Dette innebærer bl.a. følgende;

- Det skal være mulig å mate program direkte fra regionale sentra i de enkelte regioner dersom Nasjonal programmatingsentral (NPS) skulle falle ut.
- Det skal etableres forenklet reserveløsning for NPS, samt rutiner og jevnlig øvelser av slik omlegging. Reserveløsningen skal være fysisk atskilt fra NPS.
- Programmatings til regionsentrene skal gjøres på en slik måte at utfall av et enkelt regionalt senter ikke lammer andre regioner i nettet.
- Sendere som dekker 5000 innbyggere eller mer, skal dubleres.
- Nettet skal synkroniseres uavhengig av satellitt, forutsatt at utprøvd teknologi er tilgjengelig til en akseptabel pris.
- Et minimumsbehov av reservedeler skal være lagret i Norge.
- Driften skal være sikret på et nivå som minst tilsvarer dagens i forhold til strømbrudd, brann, sabotasje, eller andre alvorlige hendelser.
- Konsesjonæren kan i sammenheng med en større revisjon av den nasjonale beredskapsplanen bli pålagt å etablere NPS i EMP (elektromagnetisk puls)-sikret lokale.

Ovennevnte forutsetninger er knyttet opp til beredskapsmessig sikring av distribusjon av minst én riksdekkende signalpakke.

6. BRUKSRETT TIL FREKVENSER

6.1 Bruksrett i frekvensbåndet 470-790 MHz

Bruksretten gir innehaveren rett til å ta i bruk frekvensbåndet 470-790 MHz med de begrensninger som følger av punktene 6.1 – 6.2.

Frekvensbruken skal være i samsvar med de tekniske spesifikasjonene i Recommendation ITU-R BT.1306 og ITU-R BT.1368.

Innehaveren vil være ansvarlig for at frekvensbruken ikke alvorlig reduserer kvaliteten av, forstyrrer eller gjentatte ganger avbryter en lovlig radiotjeneste.

6.1.1 Sendere planlagt for analog distribusjon av lokalkringkasting

Innenfor frekvensbåndet 470-790 MHz, er det planlagt sendere for lokalkringkasting. Liste over senderne planlagt for lokalkringkasting: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

Eksisterende sendertillatelser for analog distribusjon av lokalkringkasting utløper 31. januar 2006. Myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon vil tildele nye frekvenstillatelser for analog distribusjon av lokalkringkasting med varighet fra 1. februar 2006. På det tidspunkt hvor nye sendertillatelser tildelt lokalkringkastere opphører, som følge av at analog distribusjon av lokalkringkasting opphører, kan innehaveren ta i bruk frekvensene.

6.1.2 Sendere tildelt for analog distribusjon av bildekringkasting

Innenfor frekvensbåndet 470-790 MHz, er det frem til 1. november 2006 tildelt en rekke sendertillatelser til Norkring AS. Sendertillatelsene brukes til analog transmisjon av fjernsynssendingene til NRK og TV 2 som en riksdekkende kommersiell allmennkringkaster.

For perioden 2. november 2006 og frem til den analoge distribusjonen av TV2s fjernsynssendinger opphører, vil en del av disse sendertillatelsene være tildelt TV2. Liste over TV2 sendere: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

For perioden 2. november 2006 og frem til den analoge distribusjonen av NRK1 og NRK2 fjernsynssendinger opphører, vil en del av disse sendertillatelsene være tildelt NRK. Liste over NRK sendere: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

Innehaveren kan ta i bruk frekvensene på det tidspunkt myndighetene beslutter at analoge signaler kan opphøre³, jf. vilkårene for avvikling av analog transmisjon av allmennkringkastingskanalene NRK1, NRK2 og TV2 fastsatt av Stortinget ved behandlingen av St. meld. nr 44 (2002-03).

6.1.3 Sendertillatelser tildelt for viderespredning av kringkastingssignaler i satellittskygge

Innenfor båndet 470-790 MHz, har Post- og teletilsynet tildelt noen sendertillatelser for viderespredning av kringkastingssignaler i satellittskygge. Disse sendertillatelsene utløper enten 31. desember 2006 eller 1. januar 2010. Liste over sendere som er tildelt for viderespredning av kringkastingssignaler i satellittskygge: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

³ Endelig sluttdato for analoge sendertillatelser vil bli fastsatt senere, jf. stortingsflertallets understreking av betydningen av "et teknologiskifte i bakkenettet fra analog til digital distribusjon i nær framtid." jf. Innst.S.nr.128 (2003-2004) og Europakommisjonens forslag om at frist for avvikling av analoge signaler i Europa blir satt til 2012 (jf. COM(2005) 204 final).

Etter at eksisterende sendertillatelser for videreføring av kringkastingssignaler i satellittskygge har utløpt, kan innehaveren ta i bruk frekvensene. En forutsetning for at innehaver kan ta i bruk frekvensene, er at han selv har sørget for at personer med fast bopel i satellittskyggeområder har mulighet til å motta et tv-tilbud som minst inneholder de fjernsynskanaler som på utlysningstidspunktet er definert som riksdekkende allmennkringkastere, dvs. NRK1, NRK2 og TV2, jf. pkt 5.2.

6.1.4 Sendere tildelt for DTT IP

Innenfor båndet 470-790 MHz, har Post- og teletilsynet tildelt 8 sendertillatelser for DTT IP som utløper 31. desember 2008. Norkring AS er innehaver av disse sendertillatelsene. Liste over sendere som er tildelt for DTT IP: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

Etter at eksisterende sendertillatelser for DTT IP har utløpt, kan innehaveren ta i bruk frekvensene.

6.2 Forstyrrelser/interferens

Det kan ikke utelukkes at lovlig frekvensbruk kan føre til forstyrrelser. Særlig gjelder dette der forskjellige typer radioutstyr plasseres på samme sted.

Dersom det oppstår forstyrrelser mellom ulike frekvensbrukere som bruker frekvensene i samsvar med vilkår i frekvenstillatelsene, er det den som har tatt i bruk frekvensene sist som må vike ved forstyrrelser, med mindre noe annet er bestemt i frekvenstillatelsene, se punkt 6.1.1 – 6.1.4, eller partene avtaler noe annet, se punkt 6.2.3.

6.2.1 Forstyrrelser i forhold til nbotillatelser

Grensen mellom tillatelsen til å bruke frekvensbåndet 470-790 MHz og andre frekvensblokker er utformet for å sikre at bruk i henhold til vilkårene med begrenset grad av sannsynlighet vil påføre andre frekvensbrukere skadelige forstyrrelser.

6.2.1.1 Forstyrrelser i forhold til frekvensbåndene 453-457,5 / 463-467,5 MHz

Samferdselsdepartementet har tildelt tillatelse til å bruke frekvensbåndene 453-457,5 / 463-467,5 MHz til Nordisk Mobiltelefon AS med varighet til 31. desember 2019. Bruksrett til frekvensbåndene 453-457,5 / 463-467,5 MHz har prioritet foran bruksretten som vil bli tildelt innehaveren. Det innebærer at dersom det oppstår forstyrrelser mellom innehaveren og den som har tillatelse til å bruke frekvensbåndene 453-457,5 / 463-467,5 MHz må innehaveren vike. Innehaveren må akseptere forstyrrelser fra den som har tillatelse til å bruke frekvensbåndene 453-457,5 / 463-467,5 MHz.

6.2.1.2 Forstyrrelser i forhold til PMR i 450-470 MHz båndet

Det er en viss sannsynlighet for at det vil oppstå forstyrrelser mellom eksisterende sendertillatelser for PMR i frekvensbåndet under 470 MHz dersom innehaveren tar i bruk kanalene 21 og 22 (450-470 MHz).

Innehaveren skal ikke forstyrre bruk i henhold til tillatelser for PMR som er gitt før 31. desember 2005. Innehaveren må akseptere forstyrrelser fra slike brukere.

Det kan også etter 31. desember 2005 bli gitt sendertillatelser for PMR, men i slike tillatelser vil det bli stilt vilkår om at brukere av PMR tillatelser ikke skal forstyrre innehaveren. De som får tildelt sendertillatelser for PMR etter 31. desember 2005 må akseptere forstyrrelser fra innehaveren.

På utlysningstidspunktet er det tildelt sendertillatelse for ca. 900 basestasjoner og ca. 12 000 mobile terminaler for PMR i båndet 450-470 MHz. Post- og teletilsynet vil utarbeide en liste over status per 31. desember 2005 som vil bli oversendt innehaveren. Post- og teletilsynet kan, på forespørsel, utlevere foreløpig oversikt oppdatert per juni 2005.

6.2.2 Forstyrrelser i forhold til eksisterende sendertillatelser i 470-790 MHz båndet

Grensen mellom innehaverens bruk av frekvensbåndet 470-790 MHz og eksisterende sendertillatelser i båndet er utformet for å sikre at bruk i henhold til vilkårene ikke vil påføre andre frekvensbrukere skadelige forstyrrelser. Innehaveren skal ikke forstyrre bruk av sendertillatelser som beskrevet i punkt 6.1.1 – 6.1.4. Innehaveren må akseptere forstyrrelser fra sendertillatelser nevnt i punkt 6.1.1 – 6.1.4.

6.2.3 Avtaler om løsning av forstyrrelser

Innehaveren kan inngå avtaler for å løse problemer med forstyrrelser med innehavere av ulike berørte sendertillatelser.

Post- og teletilsynet kan tillate innehaveren å ta i bruk frekvenser på en slik måte at det forstyrrer eksisterende sendertillatelser dersom:

- Innehaveren har tilbudt innehaver av eksisterende sendertillatelser å dekke kostnader til egnede tiltak for å håndtere forstyrrelser, og
- Innehaver av eksisterende sendertillatelser har avslått å ta imot tilbudet.

Post- og teletilsynet avgjør hva som anses som egnet tiltak.

6.3 Rapporteringsplikt

For at Post- og teletilsynet skal kunne kontrollere utbyggingskrav og dekningsforpliktelser, vil innehaveren bli pålagt å sende inn oversikt over etablerte og planlagte sendere med tilhørende dekningsberegninger etc. til Post- og teletilsynet. Innehaveren vil bli pålagt å sende slike årlige rapporter inntil Post- og teletilsynet konstaterer og bekrefter at utbyggingskrav og dekningsforpliktelser er oppfylt. Post- og teletilsynet vil bli fastsette ytterligere rapporteringsplikt dersom særlige forhold ved innehaverens utbygging av det elektroniske kommunikasjonsnettets tilsier det.

6.4 Internasjonal koordinering og endring av frekvenstillatelse som følge av internasjonale avtaler og internasjonalt samarbeid

Innehaveren kan ikke ta i bruk frekvenser på en slik måte at det etter ITU Radio Reglement krever koordinering med naboland før Post- og teletilsynet har gjennomført slik koordinering og innehaveren har mottatt positiv tilbakemelding fra Post- og teletilsynet.

Internasjonal koordinering gjennomføres enten ved multilaterale eller bilaterale avtaler mellom naboland som er forpliktet til slik koordinering ved sin tilslutning til ITUs Radio Reglement. I perioden 2004-2006 foregår regionalt planleggingsarbeid hvor medlemsland innenfor ITU region 1 tar sikte på å inngå en multilateral koordineringsavtale som blant annet vil berøre frekvensbåndet 470-790 MHz. Informasjon om det regionale planleggingsarbeidet: Se lenke i den [fullstendige utlysningsteksten](#) på PTs hjemmeside.

I denne sammenheng gjøres det oppmerksom på at Post- og teletilsynet kan endre vilkår om frekvensbruk og teknologiske parametere, også til ugunst for innehaveren, dersom endringen er en nødvendig følge av Norges folkerettslige forpliktelser, f.eks. en koordineringsavtale, eller internasjonalt harmoniseringssamarbeid.

6.5 Vederlag for bruk av frekvenser

Det vil ikke bli stilt krav om vederlag for tillatelsen til bruk av frekvenser innenfor tillatelsens varighet.

6.6 Gebyr til Post- og teletilsynet

Det skal betales årlig gebyr etter ekomloven § 12-1, jf. forskrift 21. februar 2005 nr. 168 om gebyr til Post- og teletilsynet.

Prognose for gebyrperioden 2006 er NOK 2,5 millioner.

Det må påregnes at dette gebyret kommer til å øke for påfølgende gebyrperioder. Særlig vil økning være sannsynlig etter hvert som de eksisterende analoge sendertillatelser opphører og innehaveren kan ta i bruk frekvensene som for tiden er tildelt som sendertillatelser for analog transmisjon.

6.7 Endringer i vilkårene

Myndigheten etter ekomloven kan, innenfor rammen av ekomloven § 6-2 eller dersom dette er nødvendig av hensyn til endrede internasjonale forpliktelser, endret nasjonal lovgivning, eller dersom det av andre viktige samfunnshensyn anses for nødvendig, endre vilkårene i frekvenstillatelsen, også til skade for innehaveren.

7. KONKURRANSEGRUNNLAG / UTVELGELSESKRITERIER

7.1 Generelt

Søknaden skal inneholde de opplysninger som er nødvendig for å kunne vurdere søknaden. Søkere må redegjøre for hvordan minimumsvilkårene og andre forpliktelser søkeren påtar seg skal gjennomføres. Det vil bli lagt vekt på de forpliktelser søkeren uttrykker eksplisitt i sine søknader. Myndighetene kan unnlate å

ta hensyn til opplysninger og planer som ikke anses tilstrekkelig klare, konkrete eller dokumenterte.

Dersom søkeren selv i sin søknad ikke har tatt uttrykkelig forbehold, aksepterer søkeren ved å levere inn søknad, minimumsvilkårene som er gjengitt i punkt 4 og 5 ovenfor. Myndighetene forbeholder seg retten til å avvise søkere som ikke aksepterer nevnte minimumsvilkår. Myndighetene vil ved vurderingen av innkomne søknader særlig legge vekt på forpliktelser søkeren påtar seg med utgangspunkt i konkurransevilkårene, jf. punkt 7.2 – 7.7 nedenfor.

Søkere skal, etter at fristen for å levere søknad har utløpt, overfor myndighetene ikke gi tilleggsinformasjon, fremsette nye tilbud eller korrigere avleverte tilbud. Søkere kan, etter at fristen for å levere søknad har utløpt, kun besvare de spørsmål som myndighetene eventuelt ber om at blir besvart. Eventuelle spørsmål som myndighetene, etter at fristen for å levere søknad har utløpt vil ha besvart, vil bli stilt skriftlig og skal besvares skriftlig og ellers på den måte som myndighetene gir konkret anvisning på.

Dersom søkeren legger til grunn visse forutsetninger eller forbehold, må dette uttrykkelig omtales i søknaden. Eventuelle forutsetninger eller forbehold kan ikke fremsettes etter at fristen for å levere søknad har utløpt. Det kan ikke tas forbehold om hvordan andre søknader er utformet.

Frekvenstillatelsen og konsesjonen vil bli tildelt med utgangspunkt i de rettigheter og plikter som fremgår av utlysingen, og slik at tilbud som søker har fremsatt i søknaden vil kunne bli tatt inn som vilkår i frekvenstillatelsen eller konsesjonen. I tillegg vil det kunne stilles vilkår innenfor rammen av de alminnelige regler. Vilkår som kan knyttes til frekvenstillatelse fremgår av ekomloven § 6-3.⁴

Rekkefølgen som utvelgelseskriteriene er listet opp etter nedenfor, innebærer ingen rangering av hvilken vekt de ulike utvelgelseskriteriene vil bli tillagt i utvelgelsesprosessen.

7.2 Søkerens kompetanse og finansielle forhold

Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på søkerens forutsetninger for, og kompetanse til, å gjennomføre sine planer, herunder planenes forretningsmessige realisme.

Søkeren skal beskrive egen, og eventuelle samarbeidspartneres, kompetanse samt erfaring som anses relevant for søknaden. Søkeren anmodes om å beskrive alle relevante forhold ved finansieringen av prosjektet, herunder forutsetningene for slik finansiering. Søknaden må inneholde en spesifisert plan for finansiering av etablering og drift av virksomheten for hele perioden (15 år).

7.3 Konkurransmessige forhold

Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på de samlede virkninger for konkurransen i relevante markeder. Søkeren bes redegjøre for

⁴ Ref. også direktiv 2002/20/EC artikkel 6 jf. direktivets vedlegg B.

konkurransmessige forhold som kan være av betydning for vurdering av søknaden og hvordan søkeren vil legge til rette for å stimulere konkurranse inkludert konkurranse mellom kringkastere (f.eks. gjennom vilkår for tilgang til nettet). Søkeren bes også redegjøre for hvordan konkurransen mellom ulike plattformer for tilbud av betalingsfjernsyn kan sikres.

7.4 Teknisk beskrivelse av nettet som planlegges etablert

Myndighetene vil i utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på kvaliteten på de radiotekniske løsninger søkerne vil benytte for etablering av et elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi. Søkeren bes, med referanse til relevante spesifikasjoner/standarder, beskrive nettet som planlegges etablert. Det skal videre kort redegjøres for det planlagte nettets egenskaper av betydning for beredskap.

Myndighetene oppmuntrer søkeren til å anvende åpne standarder og spesifikasjoner. Det gjøres oppmerksom på reglene i forskrift 16. februar 2004 nr. 401 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften) kapittel 4 som stiller visse krav relatert til adgangskontrolltjenester, overføring av fjernsynstjeneste i bredskjermsformat og til visse typer brukerstyr.

Myndighetene gjør oppmerksom på at dersom søkere i sin søknad forplikter seg til f.eks. et bestemt transmisjonsformat, en bestemt kodingsstandard og/eller kompresjonsstandard osv (typisk software applikasjoner) vil dette bli fastsatt som vilkår i frekvenstillatelsen, og dermed gjelde for hele perioden tillatelsen blir gitt for (15 år). Dersom søkere ønsker fleksibilitet til å kunne implementere de til enhver tid mest hensiktsmessige applikasjoner i hele perioden bør søker derfor vurdere om han vil redegjøre for denne delen av sin tekniske løsning på en måte som ikke er å anse som et tilbud fremsatt overfor myndighetene. Ved tilbud som relaterer seg til tekniske spesifikasjoner bør søkeren derfor være bevisst på å utforme tilbudene slik at de beholder nødvendig fleksibilitet i hele perioden.

Søker bes redegjøre for om han planlegger muligheter for mobilt mottak. Dersom søker planlegger slik mulighet, bes han redegjøre for den radiotekniske løsningen for mobilt mottak.

Myndighetene viser til kriteriene Stortinget fastsatte for avvikling av bakkebasert analoge bildekringkastingssendinger i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr. 44 (2002-03) Om digitalt bakkenett for fjernsyn. Myndighetene vil derfor legge vekt på søkers ivaretagelse av beredskapshensyn. Et av kriteriene for avvikling av analoge sendinger fastsatt av Stortinget er:

- *Beredskapshensyn skal være tilfredsstillende ivaretatt*

Søkere bes legge fram en plan for oppfyllelse av kravene til beredskap slik de fremgår av punkt 5.3. Dersom søker vil tilby tiltak og planer av beredskapsmessig betydning utover de nevnte krav, bes søker om å angi eventuelle forpliktelser som søkeren påtar seg.

7.5 Dekning og utbyggingstakt

Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på de forpliktelser søkeren påtar seg med hensyn til nettets beregnede dekning utover minimumskravet og den utbyggingstakt søker presenterer ved å legge frem sin utbyggings- og fremdriftsplan.

Søkere bes om å oppgi endelig befolkningsmessig dekning, eventuelle etapper i utbygging av dekning og tidspunkt for når endelig beregnet dekning vil bli realisert, relatert til:

(1) de fastsatte minimumskrav og

(2) til den deknings- og utbyggingsplan som søker legger frem og som går utover minimumskravene.

Søkere anmodes om å oppgi forutsetningene som er lagt til grunn for beregningen, illustrere dekningsgrad med kart i hensiktsmessig målestokk og samlet dekning på kart i målestokk 1:2 000 000. Dekningsgrad skal i størst mulig grad være underbygget med antatt plassering av de enkelte sendepunkter.

Myndighetene viser til kriteriene Stortinget fastsatte for avvikling av bakkebasert analoge bildekringkastingssendinger i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr. 44 (2002-03) Om digitalt bakkenett for fjernsyn. Myndighetene vil derfor legge vekt på søkers planer for den radiotekniske overgangen fra analog til digital teknologi, herunder den tidsplanen søker fremlegger. Et av kriteriene for avvikling av analoge sendinger fastsatt av Stortinget er:

- *Hele befolkningen skal ha tilbud om digitale fjernsynssignaler*

Søker bes om å redegjøre for sine planer for gjennomføringen av den *radiotekniske* overgangen fra analog til digital teknologi, og tidsplanen for dette. Dersom søker planlegger regionalisert overgang fra analog til digital teknologi, bes søker spesifisere hvilken regional inndeling som legges til grunn, og tidsplanen for dette.

Søker bes opplyse om man vil legge til rette for å tilby tilgjengelighet, samt dekke behovene til funksjonshemmede og grupper med særlige behov. Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på de forpliktelser søkeren påtar seg med hensyn til tilrettelegging for funksjonshemmede og grupper med særlige behov.

7.6 Digital merverdi

Myndighetene viser til kriteriene Stortinget fastsatte for avvikling av bakkebasert analog transmisjon av kringkastingsinnhold i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr. 44 (2002-03) Om digitalt bakkenett for fjernsyn. Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på søkerens plan for hvordan han vil legge grunnlag for en overgang fra analog til digital teknologi for bakkebasert transmisjon av kringkastingsinnhold og de tilbud han fremsetter som vil kunne

underlette migrasjon fra analog til digital teknologi for bakkebasert transmisjon av kringkastingsinnhold.

Et av kriteriene for avvikling av analoge sendinger fastsatt av Stortinget er:

- *Overgangen til digitalt fjernsyn må representere en merverdi for seerne - NRKs sendinger skal være et gratistilbud*

Myndighetene vil ved utvelgelsen av innehaver og konsesjonær legge vekt på hvilken måte søkers planer kan bidra til å sikre hele befolkningen tilgang til et variert og bredt digitalt fjernsynstilbud.

Søkere bes om å legge frem en plan som skisserer hvilke elektroniske kommunikasjonstjenester man eventuelt planlegger å tilby i tillegg til ordinær kringkasting.

To av kriteriene for avvikling av analoge sendinger fastsatt av Stortinget er:

- *Anskaffelseskostnadene for mottakerutstyr skal være begrensede*

og

- *Publikum skal ha reell tilgang til mottakerutstyr og teknisk assistanse*

Søker bes opplyse i hvilken grad han vil legge til rette for å tilby støtte til sluttbrukere / forbrukere ved overgangen fra analog til digital teknologi og i hvilken grad han vil bidra til å sikre at sluttbrukere / forbrukere kan anskaffe mottakerutstyr til lavest mulig kostnad for sluttbruker / forbruker.

Dersom søker vil tilby dette, bes søker om å angi eventuelle forpliktelser som søkeren påtar seg. Søker bes om å skissere sine intensjoner om hvordan han vil forholde seg til og bistå kringkastere i overgangen fra analog til digital teknologi. Slik informasjon bør omfatte opplysninger om hvilke planer søker har for kundestøtte i forbindelse med denne overgangen. Søker bes om å opplyse om eventuelle kostnader som vil bli pålagt sluttbrukere / forbrukere ved kundestøttefunksjoner. Endelig bes søker om å skissere sine intensjoner for å sikre sluttbruker-/forbrukertilgang på mottakerutstyr til begrenset anskaffelseskostnad.

Et annet av kriteriene for avvikling av analoge sendinger fastsatt av Stortinget er:

- *Behovene til lokalfjernsynssektoren må være ivaretatt og det må legges til rette for en «åpen kanal»*

Søkere bes redegjøre for sine planer mht eventuell regionalisering av hele eller deler av det elektroniske kommunikasjonsnett for å kunne legge til rette for salg av transmisjonskapasitet for lokalfjernsynsinnhold. Endelig bes søkere om å redegjøre for sine planer mht tekniske løsninger og salg av transmisjonskapasitet til en ikke-kommersiell kringkaster, ref. punkt 3.2.

7.7 Andre forhold søker bes opplyse om

Søkeren skal gjøre rede for hvordan de miljømessige hensyn i forbindelse med utbyggingen vil bli ivaretatt. Det forutsettes at innehaver og konsesjonær avklarer plasseringen av master/siter og antenner mv. med grunneier og ev. andre som kan bli berørt.

8. SØKNADS- OG TILDELINGSPROSESS

8.1 Søknadsfrist og avlevering av søknader

Søknader må være Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet i hende senest 30. september 2005 kl 14.00. Søknader som ankommer etter dette tidspunkt, returneres uåpnet til avsenderen. Hvis det foreligger spesielle omstendigheter, kan det imidlertid bestemmes at søknader som ankommer etter fristen, likevel skal behandles. Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet avgjør hva som er spesielle omstendigheter.

Søknaden skal være merket med "Søknad om DTT", og avsenders navn og adresse skal være synlig utenpå konvolutt/innpakning. Søknaden sendes eller leveres Samferdselsdepartementet (Akersgata 59, Postadresse: Pb. 8010 Dep., 0030 Oslo) og Kultur- og kirke departementet (Akersgata 59, Postadresse: Pb. 8030 Dep., 0030 Oslo). Det vil bli kvittert skriftlig for at søknaden er mottatt. Søknaden skal leveres i tre fullstendige eksemplarer. Ett eksemplar av søknaden skal være undertegnet, og vil bli ansett som originalen. I tillegg skal søknaden og sammendraget leveres i elektronisk form.

Alle kostnader ved utarbeidelse og innlevering av søknader skal bæres av søkeren uavhengig av utfallet av tildelingen.

8.2 Formalia

Søknaden skal inneholde søkerens navn, adresse, kontaktperson, telefonnummer, telefaksnummer og e-post adresse som kan nyttes ved henvendelser til søkeren.

Hvis søkeren består av flere selskaper som søker i fellesskap, skal opplysningene oppgis for samtlige deltakere. I slike tilfelle skal det oppgis en felles kontaktperson.

Dersom søker er et eksisterende selskap, må det legges ved et revidert resultatregnskap og balanse for de siste tre år. Det samme gjelder for morselskap, eller andre selskap søkeren baserer sine finansielle kvalifikasjoner på.

Hvis søkeren i løpet av søknadsbehandlingen slår seg sammen selskapsmessig, eller innleder samarbeid som er av betydning for den planlagte virksomheten, skal Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet umiddelbart varsles om dette. Også endringer i andre forhold som er av betydning for søknaden, skal meldes umiddelbart.

8.3 Offentliggjøring av søknader

Navn på søkere og søknadene vil i utgangspunktet være offentlige. Søkere bør imidlertid i søknaden ta stilling til og begrunne hvorvidt det er behov for å unnta hele eller deler av søknaden fra offentlighet, herunder partsoffentlighet. Det skal samtidig angis i hvilken grad dette også gjelder etter at tildeling av tillatelse og konsesjon er foretatt. Angivelsen skal i begge tilfeller følges av en begrunnelse basert på offentlighetslovens og forvaltningslovens regler. Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirke departementet vil ta stilling til offentliggjøring av hele eller deler av søknaden.

Søknadens sammendrag skal utformes slik at det kan offentliggjøres i sin helhet.

8.4 Overdragelse, konkurs, avslag m.v.

Overdragelse av frekvenstillatelse må på forhånd godkjennes av Samferdselsdepartementet. Dersom innehaver går konkurs i løpet av tillatelsesperioden kan frekvenstillatelse bli tilbakekalt, og myndigheten kan etter lov om elektronisk kommunikasjon omdisponere frekvensressursene.

Det vil bli gitt skriftlig avslag til søkere som ikke blir tildelt frekvenstillatelse og konsesjon.

Dersom det ikke innkommer søknader som i tilstrekkelig grad tilfredsstiller de krav som fremgår av utlysingen og som relaterer seg til lov om elektronisk kommunikasjon med tilhørende forskrifter, forbeholder Samferdselsdepartementet seg retten til ikke å tildele frekvenstillatelse og lyse ut tillatelse(r) til å bruke frekvensene på nytt.

8.5 Sanksjoner

Søker som gir uriktige opplysninger eller bryter regler som er fastsatt i utlysingen eller unnlater å etterkomme anmodning om å fremskaffe opplysninger eller lignende, kan miste sin rett til å få søknaden behandlet.

8.6 Spørsmål om kunngjøringen

Alle henvendelser vedrørende kunngjøringen rettes til myndighetene ved elektronisk post, til dttd@sd.dep.no og dttd@kkd.dep.no. Henvendelser skal merkes med "DTT-spørsmål". Spørsmål kan stilles fra og med 8. august 2005 til og med 16. september 2005 kl 16.00 (to uker før utløpet av søknadsfristen).

Spørsmål og svar vil bli gjort tilgjengelige på Odin på Internett. Identiteten til spørsmålsstiller vil ikke bli offentliggjort.

Spørsmålsstiller må begrunne et eventuelt ønske om å unnta hele eller deler av spørsmålet fra offentlighet, herunder partsoffentlighet. Det vil bli tatt stilling til offentliggjøring av hele eller deler av spørsmålet.

Spørsmål og svar som blir gjort tilgjengelig på Internett, anses som kjent av søkerne.